

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt

Utkast till lagrådsremiss Ett register för alla bostadsrätter, Ju2023/00948

Sammanfattning

Pensionsmyndigheten instämmer i förslaget. Ett register för alla bostadsrätter är viktigt för Pensionsmyndighetens verksamhet, men det skulle vara av mycket stor betydelse med fler uppgifter i registret än de som nu omfattas av förslaget.

Uppgifterna i registret har främst betydelse för administrationen av förmånerna bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd. Ett bostadsrättsregister kan underlätta myndighetens arbete med att motverka felaktiga utbetalningar samt ge förutsättningar för en mer effektiv handläggning av ärenden i olika fall.

Pensionsmyndigheten vill lyfta fram att ett register där även uppgifter om bostadskostnad ingår skulle vara av mycket stor betydelse för myndighetens arbete. En ökad digitalisering är centralt för att utveckla och effektivisera administrationen av socialförsäkringsförmåner. Tillgängliga uppgifter om bland annat bostadskostnad är av yttersta vikt i Pensionsmyndighetens fortsatta digitaliseringsarbete avseende förmånerna bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. Det skulle också ge enskilda ett välbehövligt stöd och underlätta de krav på att anmäla ändringar som enskilda idag har mycket svårt att uppfylla. Tillgängliga register med uppgifter om bostadskostnad kan både förebygga risker för felaktiga utbetalningar samt återkrav och ge enskilda stöd för att kunna få hela den ersättning som de har rätt till. Myndigheten ser positivt på att regeringen ska kunna meddela ytterligare föreskrifter om innehållet i registret och ser då att uppgifter om bostadskostnad skulle vara viktiga uppgifter att tillföra registret.

Registrets innehåll (avsnitt 5.1)

Av utredningen framgår att registret som utgångspunkt inte bör innehålla fler uppgifter än nödvändigt. Pensionsmyndigheten instämmer i detta, men menar samtidigt att tillgången till fler uppgifter än de som omfattas av utredningens utkast till lagrådsremiss skulle vara avgörande för hur myndigheten kan utveckla administrationen av bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd, vilket även har koppling till avsnitt 6.7 gällande uppgifter från lägenhetsregistret. Information om månadsavgift och vad som ingår i månadsavgiften utgör huvudsakliga uppgifter i handläggningen av förmånerna. Tillgången till dessa uppgifter skulle utgöra en viktig förutsättning för att effektivisera arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar, underlätta för de enskilda och fortsatt utveckla och effektivisera administrationen. Det är därför positivt

www.pensionsmyndigheten.se

att bostadsrättsregistrets innehåll kan regleras genom föreskrifter och Pensionsmyndigheten menar att uppgifter om bostadskostnad är sådana uppgifter som behöver tillföras registret.

Uppgifter från lägenhetsregistret (avsnitt 6.7)

För Pensionsmyndighetens handläggning av berörda förmåner skulle tillgång till fler uppgifter även från lägenhetsregistret vara av mycket stor betydelse. Bostadskostnad, såsom månadshyra, är en sådan uppgift som idag inte ingår i detta register men som Pensionsmyndigheten skulle ha mycket stor nytta av, vilket myndigheten också har framfört i yttrandet till utredningen om bättre information om hyresbostäder.¹

Avseende förmånstagare med boendeformen bostadsrätt är månadsavgift på motsvarande sätt en central uppgift. Om myndigheten har möjlighet att få tillgång till uppgifter om bostadskostnader, från lägenhetsregistret eller från ett bostadsrättsregister, skulle detta vara av avgörande betydelse.

Angående välfärdsbrott och felaktiga utbetalningar från välfärdssystem (bilaga 4 Sammanfattning av betänkandet Ett register för alla bostadsrätter SOU 2022:39)

Utredningen belyser problematiken med bristen på information om bostadsrätter och vem som innehar en bostadsrätt, bland annat kopplat till våra välfärdssystem med felaktiga utbetalningar som urholkar allmänhetens förtroende. Pensionsmyndigheten instämmer i detta och vill lyfta fram fler aspekter för att belysa varför i synnerhet uppgifter om bostadskostnad skulle vara av mycket stor betydelse i myndighetens fortsatta arbete.

Felaktiga utbetalningar och uppgifter om bostadskostnad

Felaktiga utbetalningar inom förmånen bostadstillägg uppgick till 668 miljoner kronor år 2022 enligt den senaste rapporten.² Enligt Pensionsmyndighetens uppföljande interna rapport³ är felaktiga uppgifter om bostadskostnad eller boendeförhållanden en betydande orsak. En uppföljande studie i den interna rapporten visar orsaksfördelning av felutbetalda kronor, där bostadskostnad eller boendeförhållanden härleds till cirka 15 procent. Rapporten visar även en skattning av för lite utbetald ersättning med totalt 669 miljoner kronor för bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. Motsvarande studie av orsaksfördelning för bostadstillägg visar att cirka 75 procent kan härledas till uppgifter om bostadskostnad eller boendeförhållanden. Tillgång till uppgifter om bostadskostnad, såväl gällande hyresbostäder som bostadsrätter, skulle kunna göra en mycket stor skillnad i det fortsatta arbetet med minskade felaktiga utbetalningar.

Förutsättningar för en utökad digitalisering och automatisering

En ökad digitalisering är centralt för att utveckla administrationen av socialförsäkringsförmåner. En ökad tillgång till uppgifter inför beslut, om bland annat bostadskostnad, är av yttersta vikt för Pensionsmyndighetens fortsatta digitaliseringsarbete avseende förmånerna bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd.

¹<https://www.regeringen.se/contentassets/baed0f42031c44398df1aaf07b7747b8/pensionsmyndigheten.pdf>

² Felaktiga utbetalningar inom bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd – Pensionsmyndighetens återrapportering av regeringsuppdrag 2022-01-13 (VER 2023-30)

³ Omfattningsstudier – internrapport PID285034

Tillgängliga register med uppgifter om bostadskostnad, såväl avseende bostadsrätter som hyresrätter, är således en av de huvudsakliga förutsättningarna för en fortsatt utveckling av administrationen av förmånerna. Uppgifter skulle kunna hämtas direkt från registret för att säkerställa korrekta och aktuella underlag i samband med beslut om bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd, vilket skulle minska risken för felaktiga utbetalningar där enskilda får för mycket utbetald ersättning.

Vidare skulle register med uppgifter om bostadskostnad ge möjligheter för myndighetens fortsatta arbete med en utökad digitalisering och automatisering på flera sätt, då det även kan ge förutsättningar för en annan administration av förmånen. Om uppgifter om ändrad bostadskostnad kan inhämtas kontinuerligt och läggas till grund för årliga omräkningar, skulle detta vara av stor betydelse avseende enskildas möjligheter att få hela den ersättning de har rätt till. En sådan förändring av administrationen kräver också en översyn av behövliga ändringar avseende förmånernas regelverk. Tillgängliga register med uppgifter om bostadskostnad är dock en av förutsättningarna för att möjliggöra sådana förändringar.

Förutsättningar för ett bättre stöd för enskilda

Register med uppgifter om bostadskostnad skulle därmed kunna ge förutsättningar för ett avsevärt bättre och välbehövligt stöd till pensionärerna, både avseende att förebygga felaktiga utbetalningar och för att enskilda ska få hela den ersättning de har rätt till. Många pensionärer med bostadstillägg har uppnått en hög ålder. Medelåldern är närmare 80 år. Många behöver hjälp i samband med ansökan eller för att anmäla ändrade förhållanden. Det är ofta svårt för pensionärerna att veta vilket belopp för bostadskostnad som ska anges. Det är vanligt med flera olika avgifter såsom parkering, olika tillval för bostaden osv. Vilka kostnader som ingår i avgiften behöver också anges, såsom hushållsel eller varmvatten. Vid avgiftshöjningar läggs det ofta till ett retroaktivt belopp som också måste särskiljas. Uppgifterna finns dessutom vanligtvis endast tillgängliga digitalt, vilket kan försvåra för många i denna grupp av äldre pensionärer.

Ovanstående beskrivning visar på grundläggande orsaker till problematiken med felaktiga utbetalningar och enskildas svårigheter med att anmäla ändringar, även för att erhålla en höjd ersättning. Pensionsmyndigheten erfar att många pensionärer behöver ett bättre stöd och ett register där även uppgifter om bostadskostnad ingår skulle ge goda förutsättningar för detta.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Anna Pettersson Westerberg efter föredragning av verksamhetsutvecklare Linda Nygren. I den slutliga handläggningen har även tillförordnad avdelningschef Denana Lövgren och avdelningschef Lena Aronsson samt jurist Emma Gröndal deltagit.

Anna Pettersson Westerberg

Linda Nygren